

1.3.2020

OHJEET POSTI OY:N PALVELUKSESSA OLEVIENTEN SAIRAANHOIDON JÄRJESTÄMISESTÄ JA SISÄLLÖSTÄ**1. YLEISOHJEET****Yleistä sairaanhoidon tavoitteista**

Sairaanhoito täydentää ennaltaehkäisevää lakisääteistä työterveyshuoltoa ja muuta terveydenhuoltoa.

Sairaanhoitoa ja muuta terveydenhuoltoa järjestämällä edistetään henkilöstön hyvinvointia, työssä selviytymistä sekä työ- ja toimintakyvyn säilymistä.

Kenelle järjestetään sairaanhoitoa

Sairaanhoito järjestetään Posti Oy:ssä työsuhteessa oleville työntekijöille Posti Oy:tä koskevassa yrityskohtaisessa työehtosopimuspöytäkirjassa (viestinvälitys- ja logistiikka-ala, ns. Posti-kotelo) sovitun mukaisesti. Koeaikana työntekijällä on käytössä lakisääteinen työterveyshuolto ja koeajan päättymisen jälkeen tämän ohjesäännön mukainen sairaanhoito.

Sairaanhoito järjestetään edellä mainituin edellytyksin myös harjoittelijoille, vuosilomasijaisille ja työllisyysvaroin palkatuille.

Sairaanhoitoa korvataan myös palkallisen loman aikana ja palkattomankin loman aikana siltä ajalta, jolta maksetaan sairausvakuutuslain mukaista erityisäitiys-, äitiys-, isyys- tai vanhempainrahaa taikka sairauspäivärahaa. Myös siltä ajalta, jonka työntekijä on määrääjäksi myönnetyllä kuntoutustuella ja hänen siis voidaan odottaa palaavan Posti Oy:n palvelukseen, sairaanhoito korvataan työnantajan kanssa sovitun kuntoutussuunnitelman edellyttämällä tavalla, kun tästä on sovittu Posti Oy:n työhyvinvointijohtajan kanssa ennalta.

Näiden ohjeiden allekirjoitushetkellä voimassa olevan viestinvälitys- ja logistiikka-alan työehtosopimuksen mukaan sellainen työntekijä, jolla

15.1.2000 on tai olisi ollut oikeus näiden ohjeiden mukaiseen sairaanhoidon tasoon, säilyttää oikeuden käyttää näiden ohjeiden mukaisia sairaanhoidon palveluita vuoden ajan sairastumispäivästä lukien.

Mikäli työntekijän sairausloma on alkanut jo ennen lomautusilmoituksen alkamista, on työntekijällä oikeus näissä ohjeissa mainittuihin sairaanhoitoetuuksiin myös lomautuksen aikana siihen asti, kunnes työehtosopimuksen mukainen palkanmaksu kestää tai sairaus on päättynyt.

Mikäli työntekijä sairastuu lomautusilmoituksen jälkeen, on hänellä oikeus sairaanhoitoetuuksiin lomautukseen asti.

Mistä työnantajan kustantamaa sairaanhoitoa saa

Työnantajan kustantamaa sairaanhoitoa voi saada vain **työnantajan osoittamalta** palvelujen tuottajalta.

Työnantaja korvaa sairaanhoidon palvelut seuraavasti osoituksensa mukaisesti järjestettyinä:

- työpaikan nimetyllä työterveysasemalla
- terveyskeskuksen työterveysasemalla
- työnantajan sopiman muun palvelujen antajan toteuttamana
- julkisin varoin ylläpidetyn sairaalan poliklinikalla
- avosairanhoidon palveluina, jotka tuotetaan kuntalaisille kansanterveystyönä terveyskeskuksessa, jolloin poikkeuksellisesti työntekijä kuitenkin itse suorittaa terveyskeskuksen mahdollisesti perimän terveyskeskusmaksun.

Sairanhoidon sisältö

Työnantaja kustantaa sairaanhoitoa, siten kuin jäljempänä tarkemmin sanotaan

- yleislääkäritasoisena sairaanhoitona
- erikoislääkäritasoisena sairaanhoitona
- fysikaalisena hoitona

Korvattavan tutkimuksen, toimenpiteen tai hoidon suorittamiseksi välttämättä tarvittavan erityisen hoitotilan käyttö

Jos yleis- tai erikoislääkärin ohjesäännön mukaan korvattavan tutkimuksen tai toimenpiteen suorittaminen taikka hoidon antaminen **välttämättä edellyttävät** erityisen, tarkoitukseen soveltuvan tutkimustoimenpide- tai hoitotilan käyttämistä, korvataan työntekijälle myös tästä mahdollisesti aiheutuvat kohtuulliset kustannukset (tutkimus-, toimenpide-, leikkaussali-, hoitotilamaksu).

Poliklinikkamaksu

Korvattavaan sairaanhoitoon kuuluu myös julkisin varoin ylläpidetyn sairaalan poliklinikkamaksu, huomioiden kohdassa 8 olevat poikkeukset.

Korvattavat lääkärintodistukset ja -lausunnot

Työnantaja korvaa seuraavat osoittamansa yleis- ja erikoislääkärin laatimat lääkärintodistukset ja - lausunnot, jotka on tarkoitettu

- sairaudesta johtuvan työkyvyttömyyden osoittamiseksi
- sairausvakuutuslain (364/63) 9 §:n nojalla kokonaan tai erityiskorvattavien lääkkeiden saamiseksi
- kuntoutuksen tarpeellisuuden osoittamiseksi
- työkyvyttömyys- tai muun ennenaikaisen eläkkeen (esim. yksilöllinen varhaiseläke) hakemiseksi

(Ajokorttiasetuksen mukainen lääkärintodistus ja sen laatimista edellyttävä tutkimus korvataan lakisääteiseen työterveyshuoltoon kuuluvana autonkuljettajille ja henkilöille, joiden työtehtävän hoitaminen edellyttää autolla ajoa).

Sairaanhoito toteutetaan tarpeettomia kustannuksia välttäen

Sairaanhoidon kustannuksista suoritetaan työntekijälle korvausta vain siltä osin, minkä suoritettu tutkimus tai annettu hoito **tarpeettomia kustannuksia välttäen**, työntekijän terveydentilaa kuitenkaan vaarantamatta, olisi tullut hänelle maksamaan.

Jos työntekijän sairaus edellyttää laajoja tutkimuksia ja hoitoa tai jos jo on käynyt ilmeiseksi, että lääketieteellisen kokemuksen ja käytännön perusteella ne on tarkoituksenmukaista suorittaa sairaalan poliklinikalla tai osastolla, on tutkimukset ja hoito järjestettävä julkisin varoin ylläpidetyssä sairaanhoitolaitoksessa alimmassa maksuluokassa.

Jos syntyy epä tietoisuutta siitä, onko suunniteltu tutkimus ja hoito korvaukseen oikeuttavaa, TULEE ASIA VARMISTAA ETUKÄTEEN näistä ohjeista ja niiden mukaisesti. Nämä ohjeet ovat työnantajan osoittamien sairaanhoitopalvelujen tuottajilla sekä työterveyshuoltoasioita käsittelevillä henkilöillä. TERVEYDENHUOLTOHENKILÖSTÖN TULEE OTTAA HUOMIOON NÄIDEN OHJEIDEN MÄÄRÄYKSET TUTKIMUKSIA TEHDESSÄÄN JA HOITOA ANTAESSAAN.

Vaikean taudinkohtauksen sattuessa tulee tarvittavat hoitotoimenpiteet kuitenkin toteuttaa viipymättä.

2.YLEISLÄÄKÄRITASOINEN SAIRAANHOITO

Sairaanhoito toteutetaan **ensisijaisesti** ns. yleislääkäritasoisena avosairaanhoitona.

Siihen sisältyy

- lääkärin suorittama hoito
- sairauden ja hoidon määrittelemiseksi tarpeelliset lääkärin tutkimukset
- lääkärin määräämät laboratorio- ja röntgentutkimukset sekä niihin verrattavat muut tutkimukset
- terveydenhuollon muun ammattihenkilöstön lääkärin valvonnassa ja ohjeiden mukaisesti antama hoito

Luettelot yleislääkäritasoiseen sairaanhoitoon liittyvistä toimenpiteistä ja tutkimuksista:

Ohjeiden liitteinä ovat luettelot työnantajan korvaamista yleislääkäritasoiseen avosairaanhoitoon kuuluvista laboratorio-, röntgen ja niihin verrattavista muista tutkimuksista sekä lääkärin toimenpiteistä.

Yleissääntönä ja tulkintaohjeena näiden tutkimusten osalta on, että

Omien nimettyjen työterveyslääkärien vastaanotolla yleislääkäritasoiseen sairaanhoitoon kuuluvat sellaiset laboratorio- ja röntgentutkimukset sekä niihin rinnastettavat muut tutkimukset, joiden katsotaan yleisesti kuuluvan avosairaanhoidossa toimivan yleislääkäriin käyttämään tutkimusaineistoon ja joista saatuja tuloksia tai lausuntoa hän pystyy YLEISLÄÄKÄRINÄ ITSE KÄYTTÄMÄÄN potilaita tutkiessaan ja hoitaessaan (ks. liite 1 Laborioriotutkimukset).

Akuuttikäynneillä muilla kuin Posti Oy:n nimetyillä työterveyslääkäreillä käytössä ovat Posti Oy:n päivystyslaboratorio- ja päivystyskuvantamistutkimukset sekä päivystystoimenpiteet (ks. liite 1: Laborioriotutkimukset: Päivystyslaborioriotutkimukset)

Luettelossa on kuitenkin myös joitain sellaisia tutkimuksia, joissa tutkimuksen luonteen johdosta erikoislääkäriin tulee toimia tutkimuksen suorittajana ja lausunnon antajana (esimerkiksi kliininen rasituskoee, eräät tähystystutkimukset, röntgen- ja ultraäänitutkimukset).

3. ERIKOISLÄÄKÄRIN HOITO

Työnantaja korvaa erikoislääkäriin tutkimuksen ja hoidon oman nimelyn työterveyslääkäriin tai työnantajan osoittaman muun lääkäriin lähettämänä, jolloin käynnin yhteydessä erikoislääkäriin määrättävissä ovat Posti Oy:n laborioriotutkimuslistan (liite 1: Laborioriotutkimukset) tutkimukset.

Jos työntekijä hakeutuu suoraan erikoislääkärille, ei näitä kustannuksia korvata työnantajan toimesta.

Korvattava **erikoislääkäriin tutkimus ja hoito** on luonteeltaan **konsultaatiota**: se edellyttää erikoislääkäriin antamaa palautetta lähettävälle lääkäriin ja aina työterveyslääkäriin.

Psykologin konsultaatiot hyväksytään pääsääntöisesti 1-5 käynniltä psykiatrin tai työterveyslääkäriin määräämänä.

Psykiatrin ja/tai psykologin antamasta **terapiasta** on sovittava etukäteen erikseen ja pyrittävä järjestämään se ensisijaisesti KELAn kustantamana.

Jos työterveyslääkäri toteaa, että työntekijän sairaus tai sairauden diagnoosin selvittäminen välttämättä edellyttää hammaslääkärin tutkimusta, voi hän osoittaa työntekijän hammaslääkärille, jolloin hammaslääkäri toimii erikoislääkärinä.

Korvattaviin tutkimuksiin ja hoitoihin sisältyvät erikoislääkärin määräämät, **tavanomaisesti avosairaanhoidona suoritettavat** tutkimukset ja annettu hoito.

Myös erikoislääkärin antamasta tutkimuksesta ja hoidosta on voimassa, että sairaanhoidona korvataan avosairaanhoido **tarpeettomia kustannuksia välttäen**. Samoin tulee ottaa huomioon, mitä edellä kohdassa 1. sairaanhoidon yleisohjeissa asiasta on tarkemmin määrätty.

4. FYSIKAALINEN HOITO JA ORTOPEDINEN MANUAALINEN FYSIOTERAPIA

Sairaanhoidoon kuuluu fysikaalinen hoito ja omt-fysioterapia sekä työterveyslääkärin (tai poikkeustapauksissa) tyhy-yksikön osoittaman muun yleislääkärin määräämä fysikaalinen liikuntahoito ja siihen liittyvä tarpeellinen esikäsittely, sekä erityistapauksissa myös manipulaatiohoito.

Lisäksi korvataan erikoislääkärin määräämä muu fysikaalinen hoito edellyttäen, että hoitoa vaativa sairaus on kuulunut hoidon määränneen erikoislääkärin erikoisalaan.

Fysikaalinen hoito ja omt-fysioterapia korvataan vain, jos hoidon on antanut fysioterapeutti tai hoito on annettu fysikaalista hoitoa antamaan hyväksytyssä lääketieteellisessä laboratoriossa tai hoitolaitoksessa.

Lisäksi edellytetään, että fysikaalinen hoitolaitos lähettää arvioinnin hoidon tuloksellisuudesta työterveyslääkärille, myös silloin, kun lähetteen fysikaaliseen hoitoon on kirjoittanut muu kuin työterveyslääkäri (esim. työnantajan osoittama muu yleislääkäri tai erikoislääkäri). Fysikaalista hoitoa määrättäessä on huomioitava, että hyvän hoitokäytännön mukaisesti tulee annetun hoidon vaikuttavuutta ja hoitodiagnoosia arvioida 5-7 hoitokerran jälkeen. Tässä vaiheessa

tulee myös arvioida, että tarpeelliset ja mahdolliset ennaltaehkäisevät toimenpiteet on toteutettu työpaikalla.

Saman hoitomääräyksen perusteella korvataan fysikaalinen hoito enintään 5-7 hoitokerralta ja OMT (ortopedinen manuaalinen fysioterapia) enintään 5-7 hoitokerralta. Korvaamisen edellytyksenä on, että hoito on annettu kolmen kuukauden kuluessa ensimmäisestä hoitokerrasta.

5. MATKAKUSTANNUKSET

Matkakustannukset korvataan 1.3.2020 lukien viestinvälitys- ja logistiikka-alan työehtosopimuksen 30 § 5. momentin mukaisesti.

6. SAIRAAHOITOPALVELUJEN KÄYTTÄMISESTÄ

Asioidessaan työterveyshuollossa työntekijällä tulee olla mukanaan työnantajan antama henkilökortti, jolla työntekijä voi osoittaa oikeutensa palvelujen käyttöön.

Työterveyshuollon palveluntuottajat ja sen alihankkijat pyytävät asiakkaana olevalta työntekijältä nähtäväkseen työnantajan antaman henkilökortin. Jos henkilökortti ei ole kuvallinen, henkilöllisyys tulee voida osoittaa muulla kuvallisella henkilöllisyyden luotettavasti osoittavalla asiakirjalla.

Jos uusi työntekijä ei vielä ole saanut henkilökorttia tai jos se muuten on tarpeen, työterveyshuollon palveluntuottaja tai sen alihankkija tulee varmistamaan oikeuden käyttää työterveyspalveluja asianomaisen henkilön suostumuksella tämän esimieheltä.

Vaikean taudinkohtauksen sattuessa tai jos työntekijän tila sitä vaatii, tulee hoitoon hakeutuminen ja hoitotoimenpiteet toteuttaa viipymättä, henkilökortin tai lähetteen puuttumisesta huolimatta. Tällöin työntekijän oikeus palvelujen käyttöön voidaan selvittää jälkikäteen.

Vaikeassa, äkillisessä sairauskohtauksessa on syytä hakeutua suoraan ensiapuun (terveyskeskus tai sairaala)

Akuuteissa sairaustapauksissa päivystyspoliklinikamaksu maksetaan ilman työterveydenhuollon antamaa lähetettä silloin, kun työterveyshuollon palvelut eivät ole olleet käytettävissä. Työntekijä toimittaa tarvittavat laskutositteet esimiehelleen hyväksyttäväksi.

7. OHJEET SAIRAUSSPOISSAOLOISTA JA LÄÄKÄRINTODISTUKSISTA

Sairauden aiheuttamasta työesteestä ja poissaolosta on **ilmoitettava mahdollisimman nopeasti** esimiehelle. Saamansa todistuksen työkyvyttömyydestä työntekijä toimittaa itse tai antaa ohjeet sen toimittamisesta henkilölle, jonka tehtävänä on työnantajan puolesta käsitellä sairauslomatodistuksia. **Henkilöstön terveydentilaa koskevat tiedot ovat luottamuksellisia ja salassa pidettäviä.** Tietojen käsittely järjestetään siten, että mahdollisimman harva hallinnollisissa tehtävissä toimiva osallistuu siihen.

Salassa pidettäviä tietoja voi ilmaista sivulliselle vain siihen oikeuttavalla perusteella. Tällaisena **perusteena** voi olla joko **asianomaisen** antama **suostumus** tai **lainsäädäntöön sisältyvä oikeutus tai velvollisuus tietojen luovuttamiseen.**

Lyhytaikaisten, enintään 1-3 päivän työkyvyttömyysjaksojen osalta työnantaja voi harkintansa mukaan olla vaatimatta lääkärintodistusta tai muuta selvitystä työkyvyttömyydestä. Lääkärintodistuksen tai muun selvityksen tarpeellisuudesta päättää työnantaja työntekijän ilmoittaessa työkyvyttömyydestään.

8. OHJEIDEN TULKINTA JA POIKKEUKSET ERITYISISSÄ YKSITTÄISTAPAUKSISSA

Läketieteelliset tulkinnat ja ratkaisut antaa Posti Oy:n työhyvinvointijohtaja. Näiden ohjeiden soveltamista koskevat muut asiat ja Posti Oy:n korvaamien muiden toimenpiteiden maksun ratkaisee Posti Oy:n työhyvinvointijohtaja.

- Tulkintalinjat käsitellään myöhemmin työpaikkaterveydenhuollon kehittämisen neuvottelukunnassa yksittäisen henkilön intimitteettiä suojaavia salassapitosäännöksiä noudattaen.

1.3.2020 alkaen voidaan työlääketieteellisten kriteerien perusteella työterveyshuollon valtakunnallisen vastuulääkärin suosittamana korvata seuraavat erityisluvalliset tutkimukset ja toimenpiteet:

- * ravitsemusterapeutin antama neuvonta ja ohjaus
- * lisäkäynnit työpsykologilla
- * ambulatoorinen unitutkimus
- * luuntiheysmittaus
- * tietokonekuvaukset, magneettikenttäkuvaukset

Seuraavassa on **esimerkkejä** tutkimuksista ja toimenpiteistä, jotka pääsääntöisesti **eivät kuulu korvattavan avosairaanhoidon piiriin:**

- * laajat hivenaine- ja vitamiinitutkimukset, tukipohjalliset, kuulokojeet, silmälasit (työlasien korvaamisesta on annettu ohjeet erikseen), hammasproteesit
- * rokotteet, gammaglobuliini (tetanus-rokote korvataan haavan hoidon yhteydessä, samoin lakisääteiseen työterveyshuoltoon kuuluvat rokotukset, esim. ulkomaille suuntautuvan työmatkan takia)
- * raskauden kulun selvittäminen, johon liittyy esim. sikiön ultraääni- ja lapsivesitutkimukset (nämä kuuluvat äitiyshuollon piiriin)
- * angiografiat (valtimoiden varjoainekuvaukset)
- * puheterapeutin palvelut
- * **avohoidossa** niin sanotut päivä- ja lyhytjälkihoitoon kirurgia (esim. tyrä-, suonikohju- ja peräpukamaleikkaukset)
- * **avohoidossa** toimenpiteet, jotka hoitavan lääkärin lisäksi vaativat/tarvitsevat anestesialääkärin mukanaoloa

9. KORVATTAVUUDEN MÄÄRÄYTYMINEN KÄYTTÖTARKOITUKSEN MUKAAN

Lakisääteisessä työterveyshuollossa ja sairaanhoidossa käytetään osittain samoja tutkimuksia ja toimenpiteitä. Vaikka tutkimus tai toimenpide ei edellä olevan mukaisesti kuuluisikaan työnantajan kustannettavaan sairaanhoitoon, sen maksaminen työnantajan toimesta voi silti olla perusteltua sen vuoksi, että se sisältyy työnantajan järjestämään **lakisääteiseen työterveyshuoltoon.**

Jos toimenpide kuuluu lakisääteiseen työterveyshuoltoon, kuten esim. tarpeellinen rokotus työn johdosta tai ennen ulkomaille suuntautuvaa

työmatkaa, työnantaja kustantaa sen lakisääteiseen työterveyshuoltoon kuuluvana.

10. OHJEIDEN VOIMASSAOLO

Nämä ohjeet ovat voimassa 1.3.2020 alkaen toistaiseksi.

Helsingissä 26. päivänä helmikuuta 2020

Hanna Reijonen
Posti Oy

22.9.2020

Heidi Nieminen
Posti- ja logistiikka-alan unioni PAU ry

LIITTEET

- Liite 1: Laboratoriotutkimukset / Päivystyslaboratoriotutkimukset
- Liite 2: Työpaikkaterveydenhuollon järjestämistapaa koskevat ohjeet

Käsitelty Posti Oy:n työpaikkaterveydenhuollon kehittämisen neuvottelukunnassa 24.1.2019 ja hyväksytty sähköpostitse.

Jakelu:

Palvelualojen työnantajat PALTA ry, Posti- ja logistiikka-alan unioni PAU ry